

33e jaargang nr. 6

november/december 1981

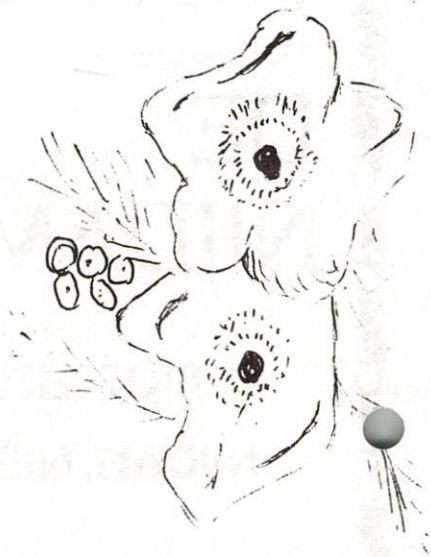
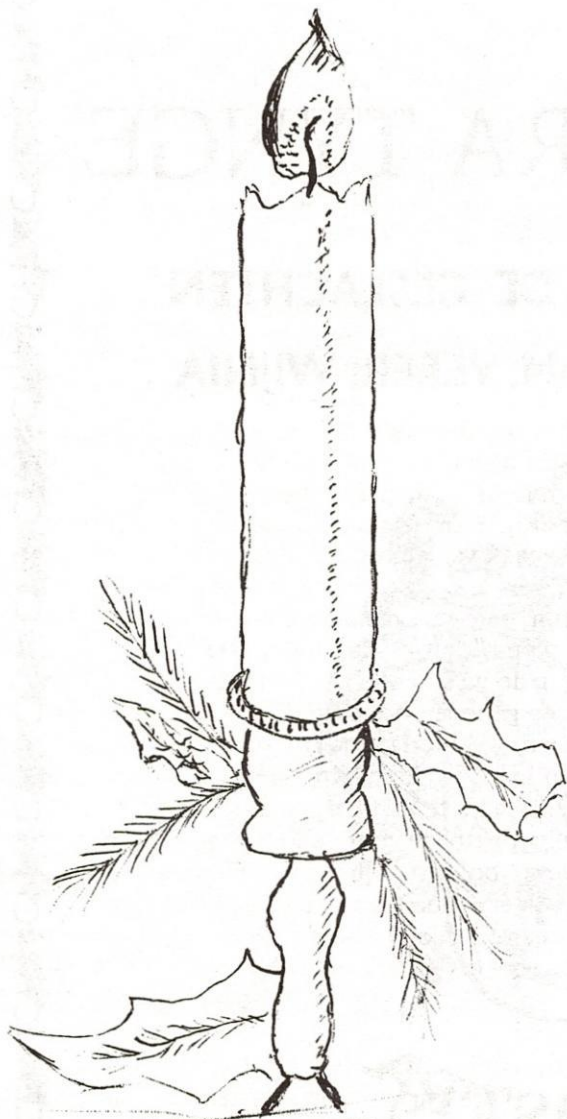
DE NIJDAMSTRA TYNGE

PERIODIEK VOOR DE GESLACHTEN
NIJDAM, NIEUWDAM, VLEER, WIJNIA



NIJDAMSTRA

Orgaan der Nijdamstra-Stichting



het bestuur
van de NIJDAMSTRA STICHTING
wenst alle
nichten en neven
een prettig
KERSTFEEST
en een
GEZEGEND 1982



PIETER PAUWEL RUBENS

Schilderij Heilige Maagd met het Christus Kind

Men was in de 17e eeuw graag met allegorische kunst bezig. Helden, koningen, steden, wetenschappen, deugden in zinrijke beelden te verheerlijken, was één der liefste onderwerpen van penseel en graveernaald en moeilijk moet het geweest zijn weerstand te bieden aan de algemene aandrang.

Samen met lange bazuinen met palmtakken, jonge vrouwen met ankers en kruisen, leeuwen vóór zegekarren, Apollo's, stroomgoden met stromende baarden en met waterkruiken in de schoot.

Het is een manier van kunst, dat zijn tijd heeft gehad.

Zo zien we in een apotheose (optocht) van Frederik Hendrik gedwee en wel, met een lauwerstok om het hoofd, te zien genomen door een stoet van luidruchtige, slechts half geklede vrouwen, die hem ten enenmale belachelijk maken.

Het is een kunst, die met eigen gezochte beelden naar een verborgen zin doet raden. Pieter Pauwel Rubens had te weinig van het Noord-Nederlandse kunstenaarsbloed in de aderen, om zich door dit heirleger heen te slaan. Zijn leermeester van Veen was een groot man in de allegorie (allegorische kunst) en bij hem heeft Rubens er de smaak van gekregen. Meester in het rijk der kunst landschap en dierenschilder.

Al mogen zijn figuren verbeeldingen zijn, eens een mensengedaante aangenomen, zullen deze in niets te kort komen. Zo ook, Maria Magdalena, te midden van hare boetvaardigheid, rustig de weelderige vormen blijft tentoonstellen. Een kruis tussen de vingers en de gebogen houding, haar smekende houding maakt alles goed. Zijn smaak van weelderige schone vormen komen in zijn kunst uit, in het bijzonder in heilige taferelen. Allegoriën kunststukken werden in grote getale door de werkplaats te Antwerpen afgeleverd.

Het is toch bekend dat de schilderijen van Rubens voor een groot gedeelte niet geheel van zijn eigen hand zijn. De school van Rubens was niet zoals die van andere schilders, een kring van navolgers, maar een gezelschap van helpers. Rubens zelf spreekt erover, zoals een fabrikant zou doen. Op een hem gedane bestelling antwoordde hij eenvoudig: „Ik weet niet of een van mijne discipelen het kan doen, ook zelfs op een tekening van mij. Voor het landschap heb ik een bekwaam man gevonden.”

Zo zien wij hem leidend, goedkeurend, radend, hier iets uitwissend, daar iets bij-schilderend, langs de ezels gaan en horen hem nu en dan zeggen: „Zie zo, nu kunt ge 't verder zelf wel af.”

Het is een mooi gezicht geweest, wanneer een knap geschilderd stuk, op een ezel werd gezet en Rubens er voor ging staan, palet en penselen nam en met enkele stoute strepen en vegen, hier en daar, uit een chaos van kleuren die wereld van licht en glans te voorschijn riep, waaraan zijn stukken, door wie ook bewerkt, herkenbaar zijn.

Uit deze school kwamen vele allegoriën te voorschijn: Een heilige Maagd met het Christus Kind.

Over het schilderij: „Een Heilige Maagd met het Christus Kind” nog een kort woord. Wij vieren weer spoedig het kerstfeest: het Christusfeest.

Een Heilige Maagd met het Christus Kind, die door een gezelschap van heiligen of boetvaardigen gehuldigd wordt. Verleden en toekomst naderen eerbiedig, uitverkorenen onder de verlost en brengen hun aanbidding en dank. In de armen van de Heilige Maagd vertoont de Christus ons niet het leraar- of martelaarschap, maar het eigenlijke wezen der Verlosser, wat Hij eeuwig blijft. Men buigt zich voor hem neder.

De Maagd staat op een veelkleurig tapijt: boven haar hangt een geel gordijn. Zij is in het rood met een blauwe draperie, waarop het Kind Jezus staat, een gloed van kleuren en op het donker van de achtergrond, het Kind Jezus en de Heilige Maagd schitterend uitkomen. Op de donkere achtergrond van decembe, donkere dagen vóór Kerstfeest, rijst uit de duisternis, nevel en mist de Verlosser voor de mensheid op.

Er is maar één grootheid en één waarheid en één liefde, en dat is de goddelijke grootheid en waarheid en wijsheid en liefde, die voor ons oprijst in de gedaante van een zwak kind, op de schoot van een zwakke vrouw, maar van wie Licht en Zegen stralen.

„VAN TURF TOT SURF”

Het verleden, heden en de toekomst van het P A T E R S W O L D S E M E E R met bovenstaande vier woordjes te omschrijven vind ik buitengewoon origineel bedacht. Een brochure hieromtrent eindigde namelijk hiermede.

Ons bestuurslid, nicht H. Nijdam-Smit te Groningen maakte mij erop attent, dat er dienaangaande een expositie zou plaatsvinden in 't PUNTHOES (Bibliotheekgebouw) te Eelde en wel van 31 oktober t/m 8 november 1981. Aangezien de "NIJDAMS" in het verleden als veenbazen hoofdzakelijk het werk hebben uitgevoerd, was ik er als de pinken bij de opening op de eerste dag om 14.30 uur mee te maken. Weliswaar had de officiële opening de avond tevoren plaatsgevonden, maar dat was voor mij minder belangrijk. De kennismaking met diverse leden van de Stichting "OL EEL" (oud Eelde) was er niet minder plezierig om. Deze stichting tracht de historie van de gemeente Eelde in de meest ruime zin te achterhalen, verbreiden en bewaren door het aanleggen van een historisch archief met het uiteindelijke doel t.z.t. een cultuurhistorisch museum op te richten.

Het spreekt vanzelf dat men bijzonder geïnteresseerd is op al wat hierop betrekking heeft, dus kon ik mijn zegje wel kwijt. Aan de hand van kaartmateriaal, foto's, werktuigen e.d. kreeg men een indruk over het ontstaan van het Paterswoldse Meer. Op een geografische kaart van Beckering anno 1781 kon

men zien hoe het veengebied er toen uitzag. Eén der eigenaren van dit gebied was de familie Trip. Voorzover bekend zijn de "NIJDAMS" nimmer grond-eigenaars geweest. De eerste Friezen togen er omstreeks 1740 al heen. In 1750 verliet BEREND SYTZES NIJDAM met zijn gezin Ureterp om zich aan de Hoornse Dijk te vestigen. BEREND SYTZES NIJDAM was aanvankelijk schoenmaker van beroep, werd later arbeider, daarna verveender en tenslotte veenbaas aan de Hoornsedijk onder Haren, waar hij als één der eersten begon met het uitvenen van het tegenwoordige Paterswoldse Meer. Eigenlijk kwam deze verhuizing om financiële redenen tot stand, niet vermoedende dat de naam NIJDAM en PATERSWOLDSE MEER eens in de toekomst zo nauw met elkaar verbonden zouden worden.

Er ontstond in die tijd een hele Friese kolonie. Uit doopboeken van Haren (1753) blijkt ook, dat de benaming "NIEUWE COLONIE OVER HET HOORNSE DIEP" als plaatsaanduiding werd gebruikt, wat op een nederzetting nabij het veengebied duidt. De Hoornsedijk had men beter Nijdamdijk kunnen noemen, want nog heden tendage wonen er nazaten van voornoemde Berend Sytzes Nijdam. De Nijdams blijken nogal honkvast te zijn. Omstreeks 1835 was het vrijwel gedaan met de vervening van het gebied, zodat men gevoelig kan aannemen dat het Paterswoldse meer tussen 1740 en 1835 is ontstaan.

Heel veel later ontstond pas de recreatie!

Wel vonden er in 1893 schaatswedstrijden plaats, waarbij de bekende hardrijder Jaap Eden uit Haarlem triomfeerde met 9 min. 16 sec. op de 5000 meter. Een Zweed Ericsson deed er 9 min. 27 sec. over en werd tweede, maar dat werd geen blijvende gebeurtenis. In 1910 kwam pas de watersport. Toen organiseerde de Sneker Zeilvereniging een zeilwedstrijd op het Paterswoldse Meer en sindsdien is het steeds crescendo gegaan. Persoonlijk heb ik nog de meest prettige herinnering toen op 24 juli 1936 de kampioens-zeilwedstrijden werden gehouden, waarbij wij op de wateren van onze voorouders de eerste prijs in de wacht mochten slepen. Brederode zou zeggen: „Het kan verkeren!”

In 1961 is het Meerschop Paterswolde tot stand gekomen met het doel het meeroppervlak te vergroten en de recreatieve mogelijkheden uit te breiden. Op vrijdag 14 mei 1971 werd door Mr. E.H. Toxopëus, commissaris der koningin in de provincie Groningen de eerste spade in de grond gestoken voor uitbreiding van de „spartelplas" ter grote van 23 ha., waarbij ondergetekende het genoeg had aanwezig te mogen zijn.

Ik weet me nog enkele woorden van de commissaris te herinneren, dat door deze uitbreiding een soort Venetië zou ontstaan, waardoor men elders in het land de indruk moest krijgen dat het wat fijn wonen in Groningen is, maar de P.T.T.-ers komen evenwel nog niet snel opdruven.

Reeds na een paar jaren was deze eerste fase van de uitbreiding vrijwel voltooid. Door de plas was een betonnen wandeldam aangelegd, die in de toe-

komst de spartelplas zal scheiden van het nog aan te leggen Hoornsemeer. Dit laatste wordt dan een uitbreiding van het Paterswoldse Meer: de zeilplas. Deze wandeldam de naam: NIJ - DAM te geven zou een hommage zijn aan de oorspronkelijke veengravers. Nijdams zijn bepaald geen Nobelprijswinnaars. Zelden stonden ze vooraan in het openbare leven, m.a.w. ze waren een onopvallende familie. Zij verrichtten destijds belangrijk werk, want een stadsbevolking aan turf helpen is onbelangrijk voor de historie.

Zij wisten destijds niet, welk belangrijk werk zij deden voor de generaties, die na hun kwamen. Nu weten we het wel: Zij hielpen mee aan het tot stand komen van Groningens mooiste recreatie-oord en in onze ogen is dat dan een heel belangrijk werk geweest. Dit liet ik indertijd weten aan de weledelzeergeleerde heren Dr. L.S. Meihuizen, Prof. Dr. A. Sassen en Dr. A.T. Schuitema die belast waren met het geven van namen voor de diverse deelgebieden. Hierop mochten we vernemen, dat aan de hypermoderne dam, die de Zuid-Oostelijke begrenzing van de Hoornseplas vormt de naam:

NIJ - DAM

werd gegeven. Door de tenaamstelling wordt de voorgeschiedenis aan de vergetelheid onttrokken. Dat we hiervoor bijzonder erkentelijk waren, laat zich begrijpen. Het voormalig veengebied is nu water, oftewel: Er wordt nu gesurfd inplaats van geturfd!!!.

Eelde, 31 oktober 1981.

C.v.c.S.

NIJDAM - VONDST

Een dezer dagen ontving ik van neef Cor Nijdam, Diemen, een fotocopie uit 'scheepsarcheologie over de „Nijdam”vondst. Hartelijk dank, neef!

Telefonisch heb ik hem reeds ingelicht dat in ons familieblad jaren geleden, hierover is geschreven. Inderdaad in het nummer oktober 1960 trof ik het artikel aan, geschreven door onze secretaris met een schetstekening. Ik vind het belangrijk genoeg om hierop terug te komen.

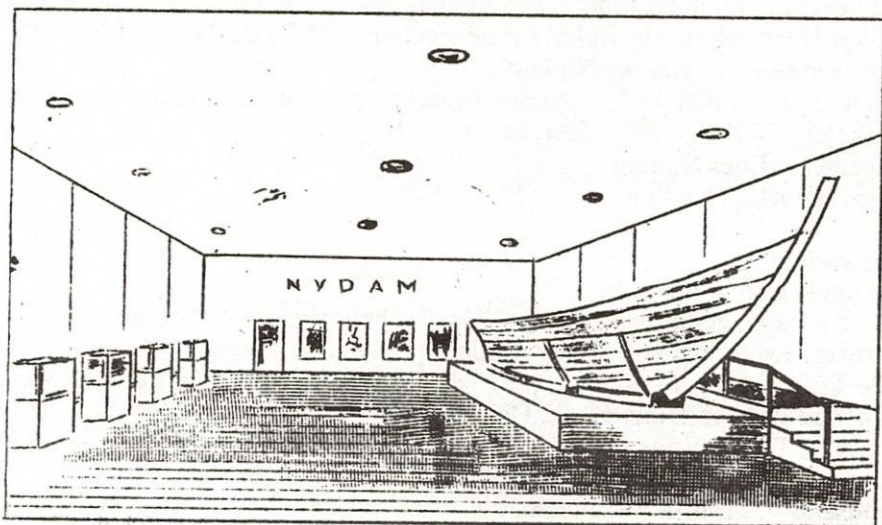
Het wordt nu een combinatie van het toen en nu. In het voormalige slot Gottorf is het museum en archief van het land ondergebracht, waarin o.a. een Nijdamzaal met de Nijdamboot en andere voorhistorische vondsten is ingericht. Bedoelde boot is het oudste grote schip, wat uit de vierde eeuw bewaard gebleven is.

Een en ander werd namelijk in het VEEN van NIJDAM gevonden. Het veen ligt aan Alsensund, waaraan de naam Nijdam zo nauw verbonden is. Al eerder bekend was de vondst van het „Osebergship” in Zuid-Noorwegen. Het Nijdamship, een zwaar gebouwd vaartuig, is 23 meter lang en ruim 3 meter breed, terwijl het toch maar een diepgang van 1 meter heeft. Door dat samenstel van afmetingen maakt het wel de indruk een sterke en snelle boot geweest te zijn. Bestemd voor een bemanning van 45 man, waarvan er 18 tegelijk de lange roerriem hanteerden.

De Nijdamboot werd in 1863 in het Nijdam-veen gevonden, dicht bij de Düppeler-schansen even ten noorden van Flensburg.

Daar ging eens en 1864 het kleine Deense leger ten onder, tegen de gecombineerde Duits-Oostenrijkse overmacht.

Welnu, dicht daarbij werden drie boten gevonden in een dichtgeveend moeras bij de Alsen-sont. Twee ervan zijn spoorloos verdwenen. De derde, de Nijdam-boot, met alle rijkdom van wapens, gereedschappen, sieraden enz. is gelukkig behouden gebleven. Het is het oudste zeevarende Germaanse vaartuig.



*Schleswig-Holstein Museum
Nijdamzaal met Nijdamboot (4e eeuw)*

FAMILIEBERICHTEN

Gerben Doede Wijnja en Iefke Hoekstra binne fan doel te trouwen op freed 16 oktober 1981 om 14.15 oere op 'e Jouwer. Resepsje fan 20.00 - 22.30 oere yr. hotel Tjaarda, Oranjewâld. Takomstich adres: Hegedyk 2, St. Jânsga.

Wij zijn blij met de geboorte van onze zoon en mijn broertje **Anne Jentje**. Wij noemen hem Arjen. Anne v.d. Kooi, Tineke v.d. Kooi - Wijnja en Lia. 18 november 1981. Oppenhuizerweg 37, 8606 AR Sneek.

Met grote vreugde en dankbaarheid geven wij u kennis van de geboorte van onze zoon **Sjouke Sietse**. We noemen hem **Sebastiaan**

. Anke en Jon Schilstra

Zutphen, 10 november 1981, Haydnstraat 184. Tijdelijk Nieuwe Spitaal, afd. 5 N (Warnsveld).

Zondagmorgen 27 september kregen wij het droeve bericht uit Canada dat onze geliefde zoon, broer, zwager en oom **Wytze Wijnja** plotseling is overleden op 26 september op de leeftijd van 39 jaar.

Oppehuizen: G.K. Wijnja, T. Wijnja - Wijnstra.

Zie ik maak alle dingen nieuw (openb. 21:5)

God heeft in zijn heerlijkheid opgenomen onze lieve moeder en grootmoeder **Nieskje Hoekstra (tante Jikke)** op de leeftijd van 72 jaar, sedert 17 maart 1976 weduwe van Heerke Nijdam.

Franeker, 3 oktober 1981. „Nieuw Klaarkamp”, Klaarkampstr. 2.

Breukelen: Djoke Nijdam, Mereke en Rapti

Sappemeer: Loes Nijdam

Bolsward: Klaas Nijdam

Zij is verlost

God heeft haar welgedaan

Na een ernstig, geduldig gedragen lijden, is heden van ons weggenomen, in

vol vertrouwen op haar Heer en Heiland, onze lieve zuster en tante

Tetje Tjitske Osinga - Wynia, op de leeftijd van bijna 72 jaar. Sedert 13 maart 1974 weduwe van Douwe Joh. Osinga.

Koudum: Th. de Vries

Grouw: T. Nijdam - Wynia, W.L. Nijdam

Woudsend: Y. Nauta - Wynia, S.J. Nauta.

Leeuwarden, 4 oktober 1981. „Swettehiem”, P. Sipmawei 58.

Met diepe droefheid geven wij kennis van het overlijden van mijn innig geliefde man, onze fantastische vader, grootvader en broer **Mr. Auke Johannes Vleer**, oud-burgemeester van Enschede, Officier in de orde van Oranje Nassau Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw, Kruis van Verdienste van het Nederlandse Rode Kruis. Geboren 21 december 1911.

Dalfsen: A. A. Vleer - v.d. Meulen

Alkmaar: Jelle en Dineke Vleer - de Groot

Utrecht: Hans en Aafke Piekaar - Vleer

Jacksonville (Florida): Freerk en Hums Vleer - Weesing

Rhenen: S.J. Vleer, C.W. Vleer - Scheffer

Oosterbeek: H.F. v.d. Meulen, A.M. v.d. Meulen - de Leng

Dalfsen, 9 oktober 1981

Op de zeer hoge leeftijd van ruim 92 jaar overleed vandaag onze lieve moeder, behuwd-, groot- en overgrootmoeder **Maria Nijdam**, sedert 8 januari 1962 weduwe van Willem Hendrik Lambertus Albert Andree.

Haar leven was zorgen voor de ander.

Arnhem: P. Andree

Schalkhaar: W.H. Andree, G.J. Andree - Ploeg

Arnhem: W.H. Rijgersberg - Andree, E.C. Baars - Andree, W. Baars

Klein- en achterkleinkinderen

Arnhem, 21 oktober 1981, „De Paasberg”.

Op hoge leeftijd is van ons heengegaan onze lieve zuster en tante **Alie Nijdam** vanaf 31 maart 1973 weduwe van Hessel Lemstra. Zij mocht de leeftijd van 91 jaar bereiken. Heerenveen, 14 november 1981. „Herema State”.

Uit aller naam: T. Nijdam

Correspondentieadres: Coornhertstraat 12, 8913 HK Leeuwarden.

FAMILIENIEUWS

NIJDAM OP PROEF BIJ MANCHESTER

Manchester, vrijdag.

De Nederlandse voetballer Bert Nijdam heeft op uitnodiging van Manchester City de afgelopen dagen bij de Engelse topclub getraind. Nijdam, die momenteel nog onder contract staat bij het Oostenrijkse Klagenfurt, liet in Manchester een goede indruk achter en werd uitgenodigd om over drie weken mee te spelen in een oefenwedstrijd.

WIE??

Een dezer dagen ontving ik een brief van neef Cor Nijdam, Diemen, met het verzoek aan onze familie om, zo mogelijk, iets meer komen te weten over de familienaam van zijn vrouw, Taconis, afkomstig uit Joure.

Mogelijk, zo schrijft hij, zijn er onder onze familie die deze naam kennen en mij hierover kunnen informeren.

Reeds jaren is een nicht bezig om de stamboom van dit geslacht in elkaar te zetten, maar er ontbreken nog vele schakels. Eventuele gegevens maar adresseren aan uw voorzitter.

HET FAMILIE-WAPEN

Een kleurenfoto in kwarto-formaat (d.i. ongeveer ter grootte van een schrijfblok) wordt u FRANKO toegezonden na ontvangst van f. 17,50 op postrekening 826724 t.n.v. penn. NIJDAMSTRA STICHTING te Heerenveen.

Zeer geschikt om te laten inlijsten.

GIST

door Geertje Wagenaar, Canada

Gist is een goedje dat de meeste mensen gebruiken voor het bakken van allerhande lekkere dingen. Dat het ook voor geneeskundige doeleinden gebruikt wordt, vonden we deze zomer uit.

Neef Cor Nijdam uit Nederland kwam z'n familie in Canada es opzoeken. Ook wij hadden het genoeg hem op een avond op visite te krijgen. Zoals dat gaat, als je elkaar in meer dan 30 jaar niet gezien hebt: je bekijkt mekaar es extra goed en denkt: tsjonge, die ziet er nog goed uit al is z'n haar dan ook sneeuwwit geworden. Nèt als van beppe, dacht ik nog gauw even. Je hebt het ook al gauw over je gezondheid of over je kwaaltjes en hoe je die dan bestrijdt.

Mijn knieën en andere gewrichten laten het de laatste jaren om de beurt het zo'n beetje afweten. Een geluk is het dan nog dat het om de beurt gaat: als de knieën stijf en zeer zijn, zijn de handen soepel en als de handen zeer zijn knappen de knieën weer op.

Neef Cor wist daar alles van. Had er óók last van gehad. Het zit nl. erg in onze familie. Maar Cor's leed was over! Hij neemt nu nl. steevast HET middel tegen reumatiek in: GISTVLOKKEN!!!

Hij strooit wat van dat spul op z'n boterham 's ochtends en is nu van alle pijn af en zo lenig als wat! Hetgeen hij voor demonstreerde: hij ging door z'n knieën en dan weer òp, wel TWINTIG KEER. Lenig dat die man was.....

Hij zei: „Meid, je moet aan de gist, ik kan het je aanbevelen.”

En ik zei tegen m'n man, die ook vaak last heeft: „Joh, dat DOEN we. Eenvoudiger kan het niet.”

Zo, wij direct de volgende ochtend GIST in onze cereal gestrooid. Nu had ik geen vlokken, nooit gezien ook, maar ik had wat pakjes gistkorrels in huis voor brood te bakken.

„Hoeveel moet er in”, vroeg mijn man.

Wel ik zei: „Cor had het over strooien, dus strooi maar wat”.

Och, in zo'n pakje zat niet eens een etenslepel vol, dus we namen elk zo'n pakje! Jullie kunnen misschien „gissen” wat er verder gebeurde?

M'n man ging naar z'n werk en ik begon ook aan m'n dagtaak.

Maar och, lieve familie, wat hebben we allebei „gegist”!

Ik boerde de hele ochtend en toen m'n man thuis kwam voor de lunch en ik benieuwd vroeg hoe hij het maakte, zei hij: „Als je nog es wat weet! Ik boerde de hele ochtend uit alle openingen van m'n lichaam. Het kwam zelfs uit m'n oren! Ha-ha-ha!”

Als jullie met Cor in aanraking komen, wat lang niet onmogelijk is en hij je de kuur aanbeveelt, vraag dan even om de maat, als je er niet zeker van bent hoe gist werkt.

Geertje W.

DE GORGES DU VERDON EN HET LAC DE SAINTE CROIX

Jan Tanis - Villecroze, Frankrijk

Deze keer wil ik u even meenemen naar een van de meest indrukwekkende landschappen van West-Europa: de Gorges du Verdon. De ontzagwekkende majesteit die van deze kloof en de omringende bergmassieven uitstraalt is op zichzelf al reden genoeg voor wat extra aandacht, maar ik heb ook nog iets recht te zetten, namelijk de negatieve publiciteit die speciaal de Nederlandse toeristen in de afgelopen zomer kregen in de kranten en voor de televisie in ons goede vaderland.

De Gorges zijn een produkt van een serie ingrijpende geologische processen, resulterend in een landschap van bergen met hoge toppen en hoogvlakten, waardoor de rivier de Verdon zich een weg gebaad heeft. De geweldige kracht van het vooral tijdens de winterregens snel stromende water heeft een bedding in de zachte kalksteen uitgeslepen, waardoor een kloof ontstond van op sommige plaatsen wel 400 meter diep. Wie aan de bovenzijde van zo'n ravijn de beboste berghellingen overziet of naar beneden kijkt (men moet geen hoogtevrees hebben!) en daar het zich voortslingerende stroomlint van de blauwgroene rivier (Verdon is afgeleid van het woordje vert is groen) beschouwt zal dat als een onvergetelijke vakantieherinnering met zich meedragen. En dat is lang niet alles. Want langs de oevers van het water kan men de vreemdste rotsformaties, watervalletjes, grotten en strandjes aantreffen. Alle gevormd door het oplossingsvermogen en de slijpkracht van het nooit rustende water. Door de grote hoogteverschillen kan men op korte afstand van elkaar de meest verschillende vegetaties aantreffen en vooral in mei en juni is er een afwisseling van bloeiende struiken en kruidplanten die zelfs de meest flegmatieke toeschouwer in verrukking brengt. Tussen de wanden van de kloof is het een en al leven van bonte vlinders en vogels, zoals de Alpenkraai, duizenden zwaluwen, waaronder de rotszwaluw, gierzwaluwen met de opvallende Alpengierzwaluw, blauwe en rode rotslijsters en vele andere, terwijl om de rotspieken niet zelden steen-, slangen- en haviksarenden cirkelen. De kloof is ongeveer 20 kilometer lang en begint bij Castellane; zij vervolgt haar grillige koers naar het zuidwesten tot waar de rivier uitmondt in het Lac de Ste. Croix. Dit is een stuwmeer dat een jaar of acht geleden werd geconstrueerd met de bedoeling een waterkrachtcentrale te bouwen. Een geweldig project, want dit meer kreeg tenslotte een oppervlakte van 2500 ha. en bevat 767 miljoen m³ water. De centrale heeft een vermogen van 136.000 KW. en produceert per jaar 160 miljoen KW.

Maar deze watermassa is ook van belang voor de drinkwatervoorziening van enkele grote steden en voor het bevloeien van het omliggende land. Een geweldige winst voor de bewoners, want terecht beschouwen de Provençalen in deze betrekkelijk droge streek het zuivere water als even waardevol als het puurste goud. Maar niet alle mensen hadden voordeel van de aanleg van het stuwmeer. Zo moesten de bewoners van het dorp Les Salles hun huizen,

omdat hun hele leefgebied onder water zou komen te staan. Weliswaar kregen ze daarvoor een uitkering, maar die was lang niet voldoende voor een volledige schadeloosstelling. Ondanks de protesten kwam het meer er echter toch en het vroegere Les Salles ligt nu 40 meter onder het wateroppervlak..... Een nieuw Les Salles werd aan de oevers van de nieuwe, geweldige waterplas gesticht. Toch profiteerden alle plaatsen in de directe omgeving: Moustiers Ste. Marie, Aiguines, Bauduen, Ste. Croix en ook Les Salles van de onverwacht grote aantrekkingskracht van het meer voor de toeristen. De oevers waren namelijk uiterst geschikt voor het plaatsen van tenten en caravans. In de eerste jaren wisten nog weinigen van de ideale mogelijkheden op deze plaats voor een uitgelezen vakantie, maar vooral de laatste drie jaar is een werkelijk ontombare stroom liefhebbers in de zomer aan de boorden van Ste. Croix neergestreken, ook al, omdat het kamperen er volkomen vrij en kosteloos was. Behalve de Fransen zelf werden ook Nederlanders, Belgen Duitsers en Engelsen als door een magneet naar deze plaats getrokken. Dat moest wel tot excessen leiden: het douceurtje van een goedkope vakantie in zo'n imponerende omgeving lokte zovelen aan dat de meeroevers overbevolkt werden. Nu waren er wel stringente voorschriften voor het schoonhouden van het water, maar door het totaal ontbreken van sanitaire voorzieningen en een volkomen ontoereikende vuilnisophaaldienst werden de bosschages achter het strand een kruising tussen een openbaar toilet en een mestvaalt om nog niet te spreken van de geluidsoverlast die door de op elkaar gepakte tenten- en caravanbevolking werd veroorzaakt. Begrijpelijk dat milieuorganisaties en medische instanties, het gevaar voor infectieziekten was allerminst denkbeeldig, in het geweer kwamen en de publiciteitsmedia met protesten overlaadden. Op zichzelf terecht, maar de accenten werden wel enigszins verkeerd gelegd: vooral de buitenlanders kregen de schuld en wel in de eerste plaats de Nederlanders. Die hebben in Zuid-Europa de naam zuinig en op voordeeltjes uit te zijn. De Fransen vertalen de letters NL op een Nederlandse auto met non lucratif (niet winstgevend) en de Italianen met niente lires (geen geld) en dus de voornaamste gegadigden voor gratis standplaatsen.

wordt vervolgd.

G E N E A L O G I E TIENDE GENERATIE (vervolg)

KINDEREN VAN THOMAS AUKE NIJDAM EN DIEUWKE JACOBS MULLER

—X—2030— AUKE THOMAS NIJDAM, geb. 04.01.1878 te Gaastmeer, overl. 25.06.1963 te ? , van beroep: stuurman, huwde: NEELTJE VEENSTRA, geb. 15.12.1884 te Kolderwolde, overl. ? te ? , dochter van

Piebe Veenstra en Jantje de Jong.

Kinderen:

THOMAS geb. 04.10.1907 te Gaastmeer

PIETER geb. 11.07.1909 te Gaastmeer

JACOB geb. 13.01.1912 te Sneek

RINZE geb. 05.03.1918 te Heeg

BOTE geb. ? te?

RINSKE geb. ? te?

Trouwde met Y. de Vries, Heidenschap G. – 303 –
Het gezin verhuisde van Gaastmeer naar H.O.N. –

–X– 2031 – SJOERD THOMAS NIJDAM, geb. 21.12.1878 te Gaastmeer.
(nadere gegevens zijn mij nog niet bekend)

–X– 2032 – JACOB THOMAS NIJDAM, geb. 21.12.1878 te Gaastmeer,
tweeling van broer van voornoemde SJOERD, huwde ELIZABETH
COUPERUS. geb. 09.02.1879 te ?.

kinderen:

THOMAS JACOBS geb. 08.01.1919 te Workum, van beroep: boekhouder
vertrok 04.07.1940 vanuit Sneek naar het sanatorium
in Laren.

JARING JACOBS geb. 31.03.1913 te Workum, van beroep: timmerman
vertrok vanuit Sneek naar Stavoren.

–X– 2033 – BOTE THOMAS NIJDAM, geb. 28.11.1880 te Gaastmeer, van
beroep timmerman/aannemer, huwde 26.11.19.. in Wymbriseradeel met (I)
ANTJE KOOPMANS, geb. 21.07.1887 te Vinkeveen, overl. 13.11.1920 te
Sneek, dochter van Jan Rientses Koopmans en Annigjen Christiaans
Veldhoen. Hij hertrouwde 22.12.1922 te Sneek met (II) JOHANNA
BARTLEMA, geb. 27.10.1900 te Assen, dochter van Pieter Bartlema en
Tietje Magré.

kinderen:

DIEUWKE geb. 24.10.1920 te Sneek, trouwde 27.03.1947 te
Sneek met WIEBE AAT KLAZES, geb. 10.08.1922 te
Maarn, directeur zuivelfabriek, zoon van Rein Klazes
en Remsche Bartlema. (Vertrokken 23.04.1947 van
Sneek naar Wirdum)

JAN *6.11.1911* geb. ? te Sneek *(onderwijzer)*

kinderen uit het tweede huwelijk:

TIETJE geb. 21.01.1924 te Sneek, huwde 03.08.1950 te
Sneek met ds. ROELOF DE VRIES, geb. 07.06.1915
te Steenwijkerwold, zoon van Egbert de Vries en
Roelofjen de Boer. (predikant te Oldeboorn)

PIETJE geb. 10.06.1927 te Sneek, verpleegster, vertrok
05.10.1951 van Sneek naar Beilen.

RENSKE

geb. 10.02.1929 te Sneek, huwde 29.04.1954 te Sneek met PIETER ABEL, geb. 29.06.1927 te Haskerdijken, zoon van Marten Abel en Hendrikje van der Vliet (bouwkundige te Leeuwarden).

Van ene BOTE AUKES NIJDAM (-IX- 1240 -) schipper bij de Stoombootmaatschappij: GRONINGEN-LEMMER, geb. 02.02.1861 te Gaastmeer overl. 09.08.1854 te Lemmer moet nog een aangenomen zoon in leven zijn. Ik weet alleen dat het echtpaar Bote en zijn vrouw (naam onbekend) geen kinderen hadden. Volgens mij is Bote een oom van onze voorzitter. Mogelijk dat hij mij aanwijzingen kan geven.

KINDEREN VAN PIETER AUKES NIJDAM EN IDA JONGSTRA

-X- AUKE PIETERS NIJDAM, geb. 08.04.1889 te Lutkewierum, overleed 08.04.1905 te Nunspeet.

-X- 2038 - THOMAS PIETERS NIJDAM, geb. 09.09.1898 te Wommels, van beroep: huisschilder, huwde ? te ? met A..... VELDMAN, geb. ? te ? dochter van.....

kinderen:

PIET	geb. 03.03.1931 te Wommels
ANE	geb. 03.06.1934 te Wommels
ANNIE	geb. 04.07.1942 te Wommels

-X- 2039 - TAEKE PIETERS NIJDAM, geb. 09.11.1901 te Wommels, van beroep ambtenaar Raad van Arbeid, trouwde 03.04.1924 te Sneek met ANTJE VAN TUINEN, geb. 20.03.1903 te Sneek, overl. 12.02.1975 te Leeuwarden, dochter van Tjeerd Klazes van Tuinen en Klaaske Johannes Kuiper. geen nakomelingen.

-X- 2040 - ANNE PIETERS NIJDAM, geb. 09.11.1901 te Wommels, een tweelingbroer van voornoemde Taeke, kommies bij de Raad van Arbeid, trouwde 07.05.1931 te Sneek met AUKJE VAN TUINEN, een zuster van de voornoemde ANTJE van Tuinen, geb. 08.12.1907 te Sneek, dochter van Tjeerd Klazes van Tuinen en Klaaske Johannes Kuiper.

kinderen:

KLARA IDA ANNIE	geb. 02.03.1932 te Sneek
IDA TJEERDEMA	geb. 11.07.1935 te Huizum (Leeuwarderadeel)

KINDEREN VAN THOMAS DURKS NIJDAM EN REINO HILBRANDS POSTMA

—X— 2041 — DIRK THOMAS NIJDAM, geb. 25.04.1878 te Tjerkwerd, Overl. 26.12.1953 te Nijmegen. Nadere gegevens onbekend.

—X— 2042 — HILBRAND THOMAS NIJDAM, geb. 24.07.1879 te Tjerkwerd, huwde 24.12.1902 te Amsterdam met JOHANNA JOGHEMS, geb. 28.09.1874 te Amsterdam, overl. in 1927 te Oberhausen (Duitsland).

Eén zoon:

HILBRAND geb. 22.10.1906 te Oberhausen (Dl.)

—X— 2043 — PIETER THOMAS NIJDAM, geb. 08.01.1882 te Tjerkwerd Ook hiervan ontbreken mij nog de verdere gegevens.

KINDEREN VAN JOHANNES DURKS NIJDAM EN IJTJE STRUIVING

—X— 2049 DIRK JOHANNES NIJDAM, geb. 24.01.1889 te Engwier, was eerst werkzaam op een scheepswerf, later bij kaasexportfirma. Hij trouwde ?, te ? met BOUKJE SCHRIEMER, geb. ? te ? , overl. 23.06.1957 te ?, dochter van ?.

Kinderen:

HENDRIK DIRKS geb. 05.03.1918 te Uitwellingerga

IJTJE geb. 31.08.1922 te IJlst, huwde FRANS JORNA
aldaar

JOHANNES geb. 20.09.1927 te IJlst

Voor ontbrekende en aanvullende gegevens houdt ondergetekende zich vriendelijk aanbevolen. Dit lukt bij persoonlijk bezoek beter dan schriftelijk, maar in de 35 jaar dat ik mij met deze materie bezig houd heb ik er zeker een auto aan versleten en daar staat vrijwel niets tegenover. Dat wordt als heel normaal geaccepteerd. Briefporto komt heden ten dage overeen met een één km. rit. Beantwoord aljeblijft mijn brieven! Dat kost mij wel veel tijd aan correspondentie maar niet aan pecunia. Ik ben al bijna 20 jaar gepensioneerd en heb wel tijd beschikbaar voor onze familievereniging. C.v.d.S.

BESTUURSMEEDEDELING

Ondanks allerlei verzoeken tot betaling van de verschuldigde kontributie over 1981 en het blijven toezenden van de publikaties gedurende het 1e halfjaar, waaraan bovendien ook nog extra kosten verbonden waren, mochten wij van AGE D. NIJDAM, Lytse Finne 5, Blauwhuis; Mw. J. HOVING-BENES, Noorderhagen 50, Delden; G. WIJNIA, Richterstr. 26, Losser, noch een giro, noch een briefkaartje ontvangen, zodat wij -zeer tot onze spijt, tot roeyement moesten overgaan.

- Voorzitter: T. Nijdam, Coornhertstraat 12,
8913 HK Leeuwarden.
telefoon 05100-22167
- Secretaris-penningmeester: C. v.d. Schoot Azn., Heerenhage 205,
8446 DE Heerenveen,
telefoon 05130-24792.

LEDEN

- H. Nijdam-Smit Boerhaavelaan 113, 9728LK
Groningen, tel. 050-253701.
- K. Nijdam Talmahiem, Kamer 15, 8561 DE
Balk, tel. 05140-3033.
- W. Wijnia Angelsoërdijk 225, Statenhoek,
7824 AH Emmen, tel. 05910-22068.
- J. de Vries-Draaisma Joh. Winklerwei 445, 8915 EZ
Leeuwarden, tel. 05100-22621.

POSTREKENING

82 67 24

REKENING RABOBANK

gironummer 81 46 57,
rekeningnummer 32.64.308,
beide ten name van Penningmees-
ter Nijdamstra Stichting te
Heerenveen.

FAMILIEBLAD

"DE NIJDAMSTRA-TYNGE".
lid/abonnee f. 16,- per jaar.
(Vóór 31 maart betalen.) Half-
jaarlijks f. 8,- mits betaling
plaats vindt vóór 31 januari/juli.
Donateurs/leden f. 8,- per jaar.
Dezelfde voorwaarden als hierbo-
ven vermeld.

REDAKTIE

T. Nijdam, Coornhertstraat 12,
8913 HK Leeuwarden.

BIJ ONBESTELBAARHEID GAARNE RETOUR AAN: Coornhert-
straat 12, 8913 HK Leeuwarden. (zo mogelijk opgave van nieuw adres.)